

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

ВСС СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
BCC - 5485	27-10-2022

ОТГОВОРИ

от **Антония Благвестова Генадиева**, кандидат за заемане на длъжността административен ръководител – председател на АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – ВИДИН, на въпроси, поставени от Български институт за правни инициативи, чрез неговия директор г-жа **Биляна Гяурова – Вегертседер**.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС,
УВАЖАЕМА Г-ЖО ГЯУРОВА – ВЕГЕРТСЕДЕР,**

Във връзка със зададените ми въпроси, поставени от Фондация „Български институт за правни инициативи“ с вх. № ВСС – 5485/24.10.2022г., предоставям на Вашето внимание следните отговори:

1. Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор: Действително в публичното пространство тече дискусия за евентуални промени в Конституцията на Република България и то не само в частта за съдебната власт, която обаче е твърде неясна и разнопосочна. До настоящият момент липсва проект за евентуалните изменения, който би могъл да бъде коментиран. Поради липсата на такъв не бих могла да дам мнение по въпроса.

Релевантният начин да се чуе мнението на магистратите е чрез изразяване на становища на общи събрания в органите на съдебната власт, както и на организациите, в които членуват и чрез ВСС. Би било добре да се чуят становищата и на специалисти по конституционно право, както и

да се проведат публични обсъждания и анкети по конкретно поставени въпроси.

2. Смятате ли, че има необходимост от реформиране на съдебната карта на административните съдилища? Моля, дайте аргументи независимо от отговора си.

Отговор: Не смятам, че има необходимост от реформиране на съдебната карта на административните съдилища. Те бяха изградени в отговор на европейските изисквания за достъпност и откритост на правосъдието и през 15 – те години на своето съществуване доказаха, че са необходима част от правосъдната ни система. С работата си през този период административните съдилища се превърнаха в гарант на защита на правата и интересите на гражданите и юридическите лица срещу незаконосъобразните актове, действия и бездействия на администрацията. Не без значение е и завоюването на челни позиции на административното правосъдие по бързина и ефективност на производството сред държавите членки на ЕС, което е още един мотив против извършването на промени.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор: Не може да се отрече, че проблемът с неравномерната натовареност стои и е сложен за разрешаване. Оценката на натовареността може да бъде направена в няколко посоки: между отделните съдилища, отделните нива, натовареност между съдилищата от едно и също ниво и натовареност на магистратите в един и същ орган.

Административните съдилища използват Система за изчисляване на натовареността на съдиите /СИНС/, която според статистическите кодове прилага групата и коефициент за тежест, определени в „Правилата за оценка на натовареност“. Макар и непрецизна и с редица недостатъци, тя може да се използва за някакъв измерител на натовареността. В Административен съд Видин са предприети мерки за обособяване на групи от съдебни дела, за да може да се разпределят равномерно постъпващите в

съда дела между отделните магистрати, като са взети предвид фактическата и правна сложност на делата.

Колегите ми от Административен съд Видин считат, че натовареността не би следвало да се свързва само с броя на делата, а и с фактическата и правната им сложност, както и липсата на специализация по материи, което безспорно е свързано с различен период от време за проучване на делото, запознаване с практиката по подобни дела и др. фактори.

По отношение на въпроса за различната натовареност между съдилищата от едно и също ниво, то преодоляването ѝ би могло да бъде постигнато с адекватна кадрова обезпеченост, което неминуемо е свързано и с промяна на действащата в момента система за атестиране на магистратите и провеждането на конкурсите. Преодоляването на проблема обаче е в прерогативите на ВСС.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между институциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т. нар. „трима големи“?

Отговор: Темата за възнагражденията и начинът на определянето им продължава да се дискутира в съдийските среди, като по темата и в момента се работи от Български институт за правни инициативи съвместно с ВСС. След провеждането на анкета по въпроса бяха предложени три модела за определяне на възнагражденията на магистратите, като според мен най-удачен от предложените такива е модел I – като процент от възнаграждението на върховните инстанции.

Що се отнася до законовото закрепване на критериите за определяне на възнагражденията, то и към момента има приети правила, по които се формира основното месечно възнаграждение на различните нива магистрати.

5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор: Нямам непосредствено впечатление от ЕИСС, тъй като административните съдилища не я използват. Мненията на колегите, които

я използват обаче са разнопосочни, като се работи по усъвършенстването ѝ.

6. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавате понастоящем?

Отговор: Съдийското самоуправление в Административен съд Видин се реализира от самото начало на функционирането му. Приетите промени през 2016г. в ЗСВ облякоха в правна рамка действията, които се извършваха при нас и преди тях. В този смисъл и приетите текстове за съдийското самоуправление се прилагат и в момента в нашия съд. Всеки месец, а при необходимост и по – често се провеждат общи събрания, на които се обсъждат въпроси от различен характер, както от правен характер, така и от битово организационен такъв. Обсъждат се делата, преминали на инстанционен контрол, съответно резултатите от тях, както и съдебната практика на ВАС и другите административни съдилища в страната, както и във връзка с дела, при които е възможна противоречива практика и съответно за недопускането на такава. Винаги, когато има образувани тълкувателни дела се свиква общото събрание за изразяване на становища.

7. През настоящата година определени събития в един съд в страната доведоха до това 187 магистрати от страната от всички нива в съдебната система да изразят подкрепата си за свой колега чрез подписка, внесена в Съдийската колегия на ВСС. Какво е Вашето отношение - в качеството Ви на кандидат за мандат като административен ръководител на съд, по въпроса за правомощията на един административен ръководител по отношение на един редови съдия откъм прилагане на дисциплинарни мерки? По-конкретно – следва ли например към съдиите да се прилагат всички състави на дисциплинарни нарушения, посочени в чл. 187 от КТ от страна на административния ръководител на съда? И по-общо – къде е границата, която отделя реализирането на дисциплинарната отговорност на магистрата от произвола на административния натиск от страна на административния ръководител?

Отговор: Моето становище е, че не е налице административен произвол при положение, че е предвиден и се прилага съдебен контрол по отношение на актовете на административния ръководител. Становището на ЕСПЧ е в същия смисъл. В този ред на мисли и за да е налице яснота и избягване на различно тълкуване, дисциплинарните правомощия на административния ръководител следва да бъдат законово определени в ЗСВ. Доколкото ми е известно производството е все още висящо и не би било коректно да го коментирам.

8. Какво мислите за разделянето на Кодекса за етично поведение на българските магистрати на два отделни за съдиите и за прокурорите и следователите?

Отговор: Не мисля, че следва да има разделяне на Кодекса за етично поведение на българските магистрати на два отделни такива за съдиите и за прокурорите и следователите, тъй като според българското законодателство, както съдиите, така и прокурорите и следователите са магистрати. За всички тях важат едни и същи етични правила за поведение. Няма как да се прави разграничение на моралните и етични правила, които следва да се спазват от всеки.

9. В контекста на предложенията на ВСС за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела, смятате ли, че процедурата по медиация може да се наложи и в рамките на административното производство?

Отговор: Според мен процедурата по медиация би могла да намери приложение в някои видове административни дела. Преди въвеждането ѝ обаче би следвало да се направи анализ за евентуалната възможност за това, като се потърсят становища на действащите юристи в тази посока.

10. На стр. 4 от концепцията си казвате, че сте готова да работите за „усъвършенстването на постигнатото до момента за достигане на Европейски стандарти, както в правораздаването, така и в администрирането на всички работни процеси в институцията – Административен съд – Видин“, а на стр. 23, че ще се стремите към „достигане и поддържане най-високи нива на европейските стандарти за бързина и качество в административното правораздаване“. Кои европейски

стандарти се спазват в българското административно правосъдие като цяло и в Административен съд – Видин в частност и кои – не?

Отговор: Както съм посочила и в концепцията си в Административен съд Видин са достигнати оптимални стойности по отношение на бързина в правораздаването. От изготвените статистики се установява, че около 85 % от делата се решават в 3 - месечен срок. От началото на функционирането на съда до момента съдебните актове се изготвят в предвидените инструктивни срокове и няма никакво забавяне. За качеството на постановените актове пък от друга страна може да се съди по резултатите от инстанционния контрол от една страна, като в по-голямата си част обжалваните актове се потвърждават, а от друга страна – част от актовете, които подлежат на обжалване, не се обжалват от страните, което говори за удовлетвореността и на двете страни от работата на съда. В съда е създадена организация, чрез която се следи за администрирането на спрените дела. Стремим се да не допускаме противоречива практика, като както отговорих и по-горе се провеждат срещи, на които се обсажда съдебната практика. В този смисъл се стремим да бъдем и предвидими.

Сайтът на съда е достъпен и от него е възможно да се извършват справки по различни критерии, със съответните законови ограничения.

Стремим се да бъдем открити и да информираме медиите и чрез тях и обществеността за делата, които се разглеждат в съда, още повече за тези с по-висок обществен интерес. От години съдът изпраща до медиите справки за делата, които подлежат на разглеждане всяка седмица.

11. Правили ли сте до момента периодични проучвания на общественото мнение и какви са резултатите от тях?

Отговор: Административен съд Видин е участвал в две проучвания на общественото мнение от създаването си до момента, във връзка с изпълнението и участието си в европейски проекти. В тези случаи самите проучвания са правени от социологически агенции, а от анализа на резултатите е установено, че обществото, като цяло цени нашия труд от една страна, а от друга се оказва, че гражданите, които са се сблъскали пряко с нашата работа са с по-високо мнение за нас, от тези които не са имали никакъв досег до съда.

Във връзка с проучване на общественото мнение за работата на съда, както на магистрати, така и на служители е предоставена възможност за

изразяване на становища, както на сайта на съда, така и на хартиен носител в специално поставена кутия до входа на съда за сигнали. До нея имат достъп всички граждани и представители на организации, които нямат достъп до сайта на съда или не желаят да се възползват от него. Като цяло оценката за дейността на съда е положителна.

За повишаване на доверието в съдебната система и за запознаване на обществеността сме на мнение, че е необходимо повишаването на правната култура на населението, като се започне от най-ранна възраст. В тази връзка продължаваме да работим по образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, която се реализира съвместно от ВСС и МОН.

Разработили сме и образователен филм „Твоите най-важни права и отговорности като дете“, като дигитален инструмент, който се възприема най-добре от младите хора. Филмът беше представен пред обществеността, като в тази връзка беше проучено мнението на педагози, психолози и ученици. Беше проведена и онлайн анкета, според която мнението за филма е изключително добро. Поради големия интерес и множеството запитвания от РИО в страната, той беше предоставен, освен на ВСС и на МОН за ползване.

27.10.2022 г.

гр. Видин

С уважение:

/Ант. Геннадиева/